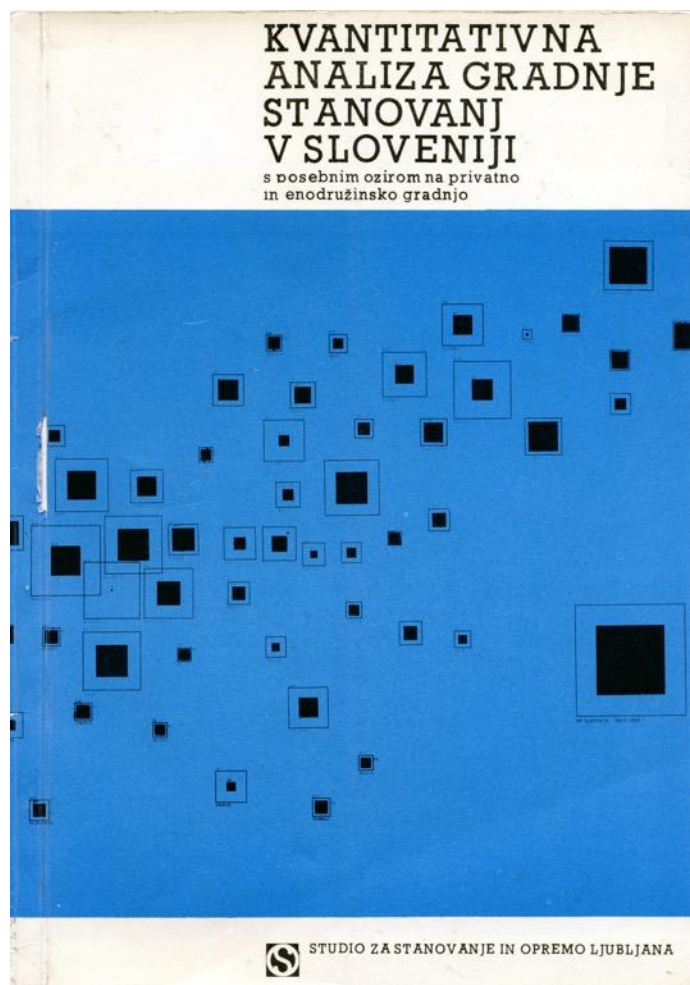

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

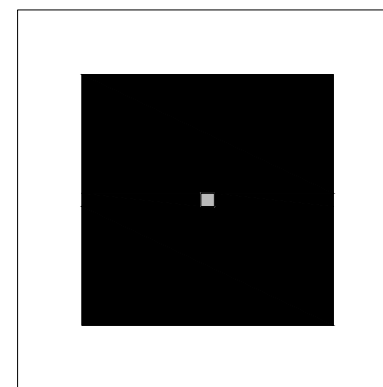
Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

1: Kvantitativna analiza gradnje, 1965
2: Katalog tipskih projektov hiš, 1977
3: Delež stavb po tipu (SURS, 2021)

- 65.9 % eno in dvostanovanjske hiše
- 30.6% tri in večstanovanjske stavbe
- 3.5% skupinske in druge stavbe

Stanovanjski izzivi starajoče se družbe

90 % starejših ljudi živi v lastniških stanovanjih, pogosto v enodružinskih hišah in v razpršeni obliki poselitve
53,7 m² povprečna stanovanjska površina na starejšo osebo
20% starejših ljudi živi samih, 33% v dvočlanskih gospodinjstvih

Težave

- Velikost in starost stanovanj
- Visoki tekoči in vzdrževalni stroški
- Funkcionalna neprilagojenost prostorov
- Previsoki stroški prenove
- Osamljenost, socialna izolacija

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

1

2

- 1: New Ground CoHousing, VB: skupno dvorišče
2: Senior bofællesskabet Ibihaven, Danska: skupno pokrito dvorišče
3: New Ground CoHousing, VB: stanovanje

4: Senior bofællesskabet Balancen, Danska: skupna hiša

5: New Ground CoHousing, VB: participacija v načrtovanju

Viri: www.newgroundcohousing.uk, <https://juliliving.dk>, www.theguardian.com (2.5.2025)

3

4

5

Skupnost, ključna infrastruktura za kakovostno staranje

Psihosocialni vidiki

Medsebojna pomoč, varnost, blaženje osamljenosti

Funkcionalni vidiki

Deljenje prostorov in storitev - nižji stroški, lažji vsakdanjik

Prostorski vidiki

Participacija - vključenost v oblikovanje bivanjskega prostora

Arhitektura, ki spodbuja socialne stike

Uvajanje raznolikih skupnih prostorov v notranjosti in zunanosti

Ustrezno razmerje med zasebnim in skupnim prostorom

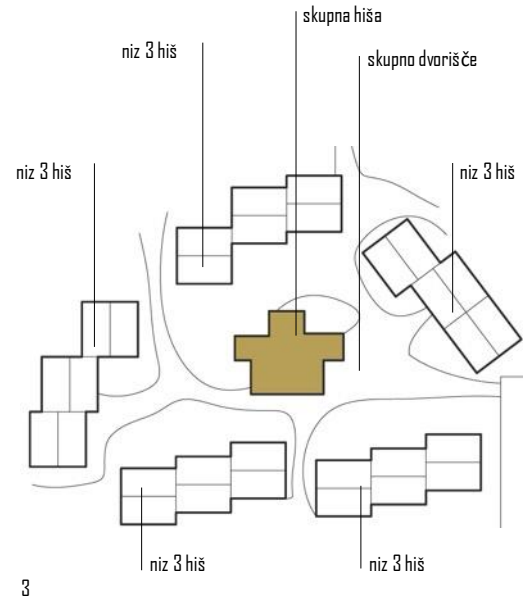
Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

1

- 1: Nizi dvostanovanjskih hiš, dvorišče in skupna hiša
2: Kraj Horsens
3: Urbanistična zasnova: gručasta zazidava, ki jo sestavljajo nizi dvostanovanjskih hiš in skupna hiša
4: Maketa urbanistične zasnove
Viri: <https://pluskontoret.dk/projekter/seniorbofaellesskabet-sundbakken/> (2.5.2025)

2

4

Sobivanjska skupnost starejših Sundbakken, Horsens, Danska, 2019

Organizacija: Sundbakken seniorbofællesskabet

Investitor: Občina Horsens in neprofitni stanovanjski sklad OK-Fonden

Arhitektura: Pluskontoret Arkitekter

Tipologija: dvostanovanjske hiše, sestavljene v nize

Tipi stanovanj: 30 najemnih stanovanj s stroškovno najemnino

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

1

1, 2: „Zasebno“: hiše in stanovanja
3, 4, 5: „Skupno“: Skupna hiša in dvorišče za druženje

2

3

4

5

Sobivanjska skupnost starejših
Sundbakken, Horsens, Danska, 2019

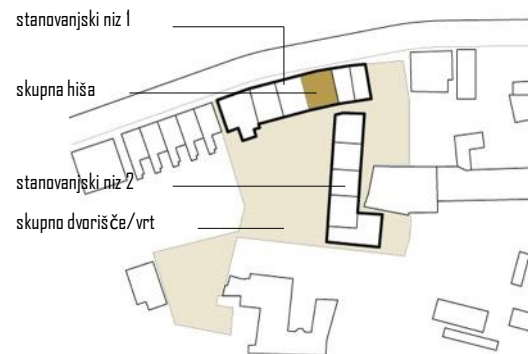
Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

1

- 1: Dvorišče: prostor srečanja „zasebnega“ in „skupnega“
 - 2: Urbanistična zasnova: dva niza vrstnih hiš – ulični in dvoriščni, ki obdajata skupni dvorišče
 - 3: Participativni proces načrtovanja: članice skupine OWCH in arhitekti
 - 4: Podoba zazidave ob ulici
- Vir: www.newgroundcohousing.uk (2.5.2025)

2

3

4

Sostanovanjska skupnost starejših žensk New Ground Co-Housing, London, VB, 2016

Organizacija: OWCH - Older Women Co-Housing

Investitorja: Hannover Housing Association in Housing for Women

Arhitektura: Pollard Thomas Edwards

Tipologija: večstanovanjska stavba

Tipi stanovanj: 17 lastniških in 8 socialnih najemnih stanovanj

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

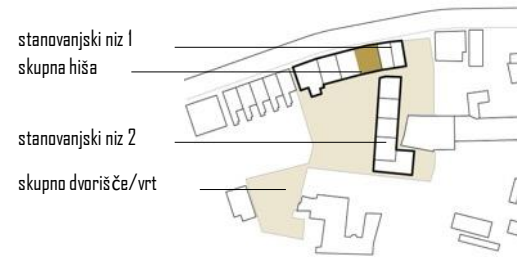

1

2

1, 2: „Zasebno“: stanovanja (različne velikosti)
3: „Med skupnim in zasebnim“: balkoni stanovanj v nadstropjih in terase stanovanj v pritličjih
4, 5: „Skupno“: Skupna hiša in dvorišče za druženje

3

4

5

Sostanovanjska skupnost starejših žensk
New Ground Co-Housing, London, VB, 2016

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

- 1: Skupnostni prostor s kuhinjo, veliko mizo, knjižnico in dnevno sobo/sobo za goste
2: Arhitekturna zasnova: stanovanja po obodu bloka in skupnostni prostor v sredini ob atriju
3: Blok in nadstropje s stanovanji Društva Kolokation
4: Članice skupnosti Kolokation

Viri: osebni arhiv, www.kolokation.net (2.5.2025)

Sobivajska skupnost starejših
Kolokation Sonnwendviertel, Dunaj, Avstrija, 2019

Organizacija: Društvo Kolokation

Investitor: EGW Erste Gemeinnützige Wohnungsgesellschaft GmbH

Arhitektura: Baumschlager Eberle

Tipologija: stanovanja v 2. nadstropju stanovanjskega bloka

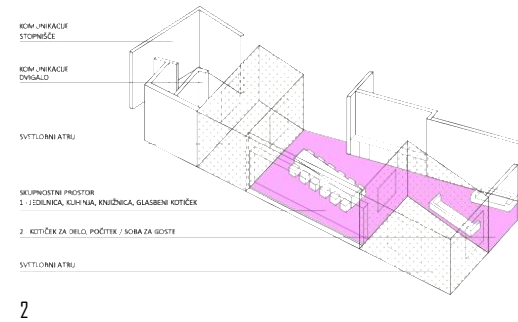
Tipi stanovanj: 15 najemnih stanovanj z regulirano najemnino

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

- 1: „Zasebno“: stanovanja (različne velikosti)
2: „Skupno“: skupnostni prostor (večnamenski prostor in dnevna soba/soba za goste)
3: „Skupno“: skupnostni prostor, del z dnevno sobo/soba za goste
4: „Skupno“: skupnostni prostor, del s knjižnico, mizo, kuhinjo, glasbenim kotičkom
5: „Skupno“ na ravni bloka: strešni vrtiček z visokimi gredami
Viri: osebni arhiv, www.kolokation.net (2.5.2025)

2

3

4

5

Sobivanjska skupnost starejših
Kolokation Sonnwendviertel, Dunaj, Avstrija, 2019

Bivanje starejših: od hiš do skupnosti

Razvojni dnevi občin, Laško, 2025, prof. Anja Planišček, UL, Fakulteta za arhitekturo

Sobivanje starejših – skriti potenciali „tipičnih slovenskih“ hiš
Arhitekturna delavnica, UL, Fakulteta za arhitekturo, 2020

Sodelujoči:

- skupina zainteresiranih upokojencev za sobivanje
- študenti arhitekture in mentorji
- ZDUS
- Zadrugator / Inštitut za stanovanja in prostor

Vir: osebni arhiv